22/07/2020

Αγία Μαρκέλλα: Η πολύαθλος και ένδοξος παρθενομάρτυς της Χίου

/ Βίοι Αγίων

Ανάμεσα στους πολυάριθμους αγίους, που κοσμούν το τοπικό αγιολόγιο και τη μακρόχρονη εκκλησιαστική ιστορία της μυροβόλου και αγιοτόκου νήσου Χίου συναριθμείται και η τιμώμενη στις 22 Ιουλίου ένδοξος παρθενομάρτυς του Χριστού αγία Μαρκέλλα η Χιοπολίτις, η οποία αποτελεί το ευλαβικό καύχημα των απανταχού της Γης Χίων και τον πολύτιμο πνευματικό θησαυρό για χιλιάδες προσκυνητές, οι οποίοι

συρρέουν κάθε χρόνο στον τόπο του ενδόξου μαρτυρίου της, για να αποδώσουν τον οφειλόμενο σεβασμό στο μεγαλείο και τον ηρωισμό της, αλλά και για να ζητήσουν τη θαυματουργική της χάρη για την επίλυση σωματικών και ψυχικών ασθενειών.

Η αγία Μαρκέλλα γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Βολισσό, στο ιστορικό αυτό κεφαλοχώρι της βορειοδυτικής Χίου. Για τον χρόνο της γέννησης, της ζωής και του μαρτυρίου της αγίας υπάρχει σύγχυση και ασάφεια μεταξύ των βιογράφων. Σύμφωνα με τον βιογράφο της, όσιο Νικηφόρο τον Χίο (1750 – 1821), η πολύαθλος παρθενομάρτυς της Χίου έζησε και ήκμασε περί το 1500. Ο πατέρας της ήταν ειδωλολάτρης και η χριστιανή μητέρα της απεβίωσε σε νεαρά ηλικία. Η Μαρκέλλα διακρίθηκε από νωρίς για τη βαθιά της πίστη και αγάπη στον Ιησού Χριστό, την καλοσύνη και αγνότητά της, τη σεμνότητα και την ευγένεια της ψυχής της. Προικισμένη με θεϊκή σοφία και αμέτρητα ψυχικά χαρίσματα επικοινωνούσε αδιάλειπτα με τον Θεό. Αυτόν τον “επίγειο άγγελο” φθόνησε όμως ο εωσφόρος και θέλησε να την πολεμήσει με κάθε μέσο.

Η ΑΓΙΑ.
ΜΑΡΚΕΛΛΑ.

Έτσι ο ειδωλολάτρης και σκληρόκαρδος πατέρας της άρχισε να επιθυμεί ερωτικά την ίδια του την κόρη και να αισθάνεται προς αυτή μια αστείρευτη σαρκική επιθυμία. Όταν η Μαρκέλλα διαπίστωσε τον αναίσχυντο χαρακτήρα του σαρκολάτρη πατέρα της, εγκατέλειψε το πατρικό σπίτι και αναζήτησε καταφύγιο στα βουνά της περιοχής. Τότε ο πατέρας της κινούμενος από τις κτηνώδεις ορέξεις του και με απερίγραπτη μανία άρχισε να ψάχνει για να βρει τη νεαρή και όμορφη Μαρκέλλα. Μόλις η δύστυχη και έντρομη κόρη αντιλήφθηκε τη μανιώδη επιδίωξη του πατέρα της να ανακαλύψει τον χώρο, όπου κρυβόταν, προσπάθησε να προστατευθεί και να σώσει την αγνότητα και τιμιότητά της. Μια μεγάλη βάτος αποτέλεσε το ασφαλές καταφύγιο της αγίας. Ένας βοσκός, όμως, αντιλήφθηκε τη Μαρκέλλα και υπέδειξε τη βάτο στον μανιακό πατέρα της. Τότε ο πατέρας έβαλε φωτιά στη βάτο, για να την αναγκάσει να βγει έξω από αυτή. Η Μαρκέλλα κατάφερε και βρήκε διέξοδο και έτσι γλίτωσε από τα χέρια του σαρκολάτρη πατέρα της.

Στη συνέχεια άρχισε να τρέχει πάνω στις πέτρες και τα βράχια, αλλά ο πατέρας της βλέποντας τη δυσκολία να τη φτάσει, αποφάσισε να τη σημαδέψει με το τόξο του. Έτσι εκτόξευσε προς αυτή ένα βέλος. Η αγία πληγώθηκε και το αγνό της αίμα πότισε τα βράχια. Παρόλα αυτά δεν έχασε την ψυχική της δύναμη και συνέχισε να τρέχει. Οι σωματικές της δυνάμεις άρχισαν όμως να την εγκαταλείπουν και κάποια στιγμή έπεσε κάτω ταλαιπωρημένη και πληγωμένη. Η βαθιά και ακλόνητη πίστη της την βοήθησε να βρει τη σωτήρια λύση. Με τα μάτια στραμμένα στον Ουράνιο Νυμφίο,τον Οποίο τόσο πολύ αγάπησε, προσευχήθηκε και Του ζήτησε να σχίσει τον βράχο και να την κρύψει μέσα. Η παράκληση της αγίας έγινε πραγματικότητα και έτσι ο βράχος σχίστηκε και δέχτηκε το σώμα της ενάρετης Μαρκέλλας μέχρι το στήθος. Ο σαρκολάτρης πατέρας φτάνοντας στον τόπο και βλέποντας το παράδοξο αυτό θαύμα, εξοργίστηκε σε τέτοιο βαθμό, ώστε έκοψε μ’ ένα μαχαίρι τους μαστούς της και τους πέταξε στο βουνό. Στη συνέχεια αποκεφάλισε την κόρη του και πέταξε την κεφαλή της στη θάλασσα. Σύμφωνα με την παράδοση μια ασυνήθιστη λάμψη άρχισε να εκπέμπεται από την κεφαλή της αγίας που στέφθηκε με τον ουράνιο και άφθαρτο στέφανο της άθλησης και της θεϊκής δόξας.

Ο σχισμένος βράχος που δέχτηκε το μαρτυρικό σώμα της πολυάθλου αγίας της Χίου, αποτελεί μέχρι σήμερα για τους πολυάριθμους προσκυνητές σημείο ευλαβικής αναφοράς και αέναο πηγή ιαμάτων, αφού όσοι προσέρχονται με πίστη, παρατηρούν τον ερυθρό χρωματισμό των βράχων και το νερό να ατμίζει. Αναρίθμητα είναι τα θαύματα που με τη χάρη του Θεού έχει επιτελέσει η παρθενομάρτυς του Χριστού αγία Μαρκέλλα από την εποχή του ενδόξου μαρτυρίου

της έως τις ημέρες μας.Ενδεικτικό είναι μάλιστα το γεγονός ότι αυτόπτες μάρτυρες θαυμαστών σημείων υπήρξαν λαμπρές πνευματικές μορφές της Εκκλησίας μας, όπως ο άγιος Μακάριος ο Νοταράς Επίσκοπος Κορίνθου, ο άγιος Νεκτάριος Επίσκοπος Πενταπόλεως και ο βιογράφος και συντάκτης της Ακολουθίας της αγίας, όσιος Νικηφόρος ο Χίος, οι οποίοι συχνά προσέρχονταν στον τόπο του μαρτυρίου της για να προσευχηθούν. Η μνήμη της αγίας ενδόξου παρθενομάρτυρος Μαρκέλλης της Χιοπολίτιδος τιμάται και γεραίρεται κάθε χρόνο στις 22 Ιουλίου και λαμπρά παγχιακή πανήγυρις λαμβάνει χώρα στον φερώνυμο ιερό ναό που βρίσκεται επί της αμμώδους παραλίας στον ομώνυμο όρμο της Βολισσού και αποτελεί όχι μόνο παγχιακό, αλλά και πανελλήνιο ιερό προσκύνημα.

Στη Χίο η αγία Μαρκέλλα τιμάται επίσης με ομώνυμους ιερούς ναούς στα χωριά Καρυές και Άγιος Γεώργιος Συκούσης, αλλά και στις παραθαλάσσιες περιοχές Κώμη και Κάτω Φανά, ενώ επ’ ονόματί της τιμούνται το ένα κλίτος των ιερών ενοριακών ναών του Αγίου Ιωάννου Θεολόγου πόλεως Χίου και της Αγίας Παρασκευής Καρδαμύλων, αλλά και γραφικό εκκλησάκι στο γειτονικό νησί των Ψαρών.

Η φιλοπατρία των απανταχού της Γης ευρισκομένων Χίων, αλλά και τα αναρίθμητα θαύματα της αγίας οδήγησαν στην ανέγερση ιερών ναών επ’ ονόματι της

πολυάθλου και ενδόξου παρθενομάρτυρος της Χίου. Έτσι η συνοικία του Βοτανικού στην Αθήνα σεμνύνεται με τον ανεγερθέντα το 1935 στη θέση παλαιότερου ναού ενοριακό ναό της Αγίας Μαρκέλλης, ενώ η περιοχή της Κάτω Κηφισιάς κοσμείται με περικαλλές παρεκκλήσιο επ’ονόματί της.

Στην Αττική παρεκκλήσια αφιερωμένα στην Αγία Μαρκέλλα υπάρχουν επίσης στην Ελευσίνα, όπου θεμελιώθηκε το 1965 και εγκαινιάσθηκε στις 22 Ιουλίου 1976 και στο Πανόραμα Μεγάρων,όπου ανεγέρθηκε το 1975 και εγκαινιάσθηκε στις 21 Οκτωβρίου 2017,ενώ η μνήμη της τιμάται και στο επί της οδού Δ.Γληνού 27 παρεκκλήσιο των Αγίων Βασιλείου του Μεγάλου και Μαρκέλλης της Χιοπολίτιδος στην ενορία της Αγίας Μαρίνης Ηλιουπόλεως Αττικής.

Η μνήμη της εορτάζεται επίσης και στον θεμελιωθέντα το 1878 περιώνυμο ιερό ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Πειραιώς, όπου φυλάσσεται εικόνα της παρθενομάρτυρος αγίας, η οποία δωρήθηκε το 1905 από τους πρώτους Χιώτες έποικους. Στον περικαλλή και ιστορικό αυτό ναό του Πειραιώς λαμβάνει χώρα ο κατ’ έτος πανηγυρικός εορτασμός της μνήμης της από τη Χιακή Αδελφότητα Αττικοβοιωτίας «Ο Κοραής».Το όνομα της αγίας φέρει επίσης ο Σύλλογος Χίων Θεσσαλονίκης,ο οποίος κατ’έτος εορτάζει τη μνήμη της στον ιερό μητροπολιτικό ναό Αγίου Γρηγορίου Παλαμά Θεσσαλονίκης,όπου υπάρχει και μαρμάρινο προσκυνητάρι με την εικόνα της λαοφιλούς αγίας της Χίου, χρονολογούμενη από το 1919.

Αρκετά εξωκκλήσια – παρεκκλήσια επ’ ονόματι της Αγίας Μαρκέλλης έχουν καταγραφεί σε διάφορα νησιά και περιοχές της πατρίδος μας και συγκεκριμένα στις Σπέτσες, την Άνδρο, τη Μήλο, τη Σαντορίνη (Ακρωτήρι και Κοντοχώρι),τη Μύκονο, τη Σάμο, τους Λειψούς, τη Λέρο,την Κάλυμνο, την Παστίδα Ρόδου, την Πάλαιρο Αιτωλοακαρνανίας,το Χειμάδι Λαρίσης,την Κατερίνη,όπου το ομώνυμο παρεκκλήσιο βρίσκεται στον προαύλιο χώρο του ιερού ναού Αγίου Προκοπίου Ολυμπιακής Ακτής,στα Αμισιανά Καβάλας, όπου επ’ ονόματί της τιμάται το μετόχιο της Ιεράς Μονής Αγίου Σίλα Καβάλας,στην Ιερά Μονή Αγίου Νικολάου Φραγκοπηδήματος Πύργου Ηλείας, όπου ο κοιμητηριακός ναός τιμάται επ’ ονόματί της,ενώ στις 22 Ιουλίου 2019 αφιερώθηκε στη λαοφιλή αγία της Χίου το δεξιό κλίτος του ιερού ενοριακού ναού Υπαπαντής Κυρίου Εξωχωρίου Δυτικής Μάνης.

Αλλά και οι Χιώτες της Αμερικής μερίμνησαν για τη διάδοση της τιμής της στον νέο τόπο,όπου εγκαταστάθηκαν.Έτσι με πρωτοβουλία και δαπάνη του Συλλόγου Βορειοχωριτών Χίου “Πελιναίον – Αγία Μαρκέλλα” ανεγέρθηκε το 1979 στο Upstate της Νέας Υόρκης σε ιδιόκτητο κτήμα του Συλλόγου ιερός ναός επ’ ονόματι της Αγίας Μαρκέλλης της Χιοπολίτιδος, ο οποίος εγκαινιάσθηκε στις 21 Ιουλίου 1996 υπό του αοιδίμου Επισκόπου (μετέπειτα Μητροπολίτου) Μελόης κυρού Φιλοθέου (+ 10 Μαϊου 2017).

Αριστείδης Γ. Θεοδωρόπουλος Εκπαιδευτικός